

Es busquen 75.000 paletes per als Jocs Olímpics

Les empreses constructores s'han de repartir el pastís de 320.000 milions de pessetes de les obres que es faran a Catalunya relacionades amb els Jocs Olímpics. Però necessiten 75.000 joves que vulguin fer de paletes especialistes.

Jordi Fortuny

Els empresaris de la construcció busquen de manera ineludible 75.000 paletes de les obres que es faran a Catalunya en els pròxims cinc anys. Les inversions previstes per l'administració i els promotors privats relacionades amb la celebració dels Jocs Olímpics del 1992 pugen a uns 320.000 milions de pessetes, el pastís més substancial que els constructors han tingut

al davant des de fa ben bé una dècada.

El problema, ara que tenen feina quasi assegurada per uns quants anys, és que el sector de la construcció acaba de sortir d'un llarg període de crisi, que ha portat com a conseqüències el tancament de les empreses més febles, la modernització tecnològica de les que han pogut sobreviure i, per tant, que cada vegada hi hagués més aturats.

El nou *boom* de la construcció està canviant les coses. Durant l'any passat molts dels aturats van tornar a trobar feina perquè les empreses van contractar una mitjana de 2.000 paletes més mensualment. A final d'any hi havia aproximadament 22.000 obrers de la construcció amb feina més que al gener. Però aquestes xifres, espectaculars, són enganyoses, perquè, malgrat tot això, el 1992 el nombre de treballadors amb feina en aquest sector, a Catalunya, serà el mateix que hi havia l'any 1981.

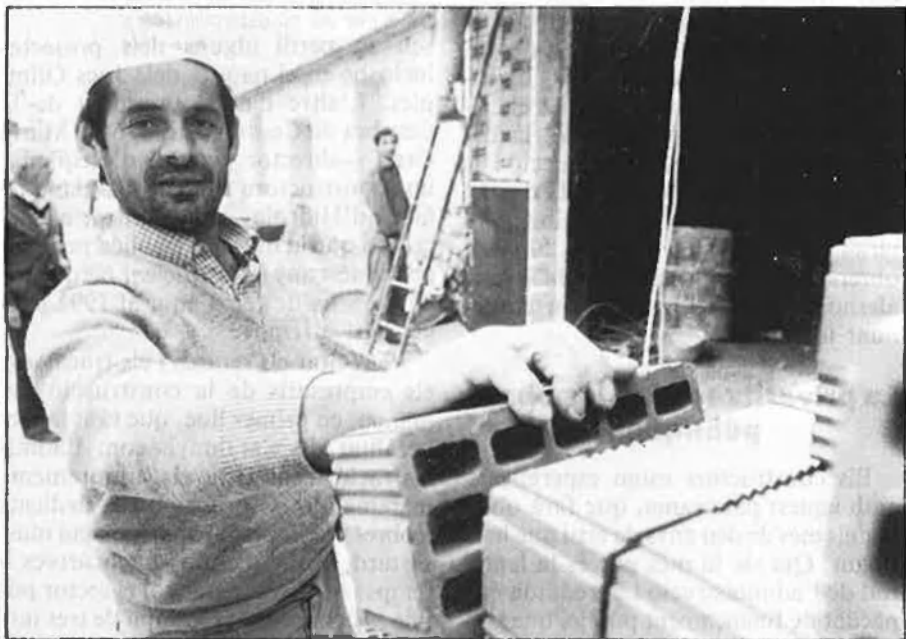
Les tècniques constructores i, sobretot, la tecnologia, han evolucionat prou perquè amb menys gent es pugui fer més feina que abans. Per això, els constructors no es queden satisfets sa-

bent que a les oficines de l'Inem hi ha aturats de sobres: volen contractar «75.000 nous treballadors de la construcció». És a dir, volen especialistes joves, amb una bona formació professional, que optimitzin la producció de les empreses.

Aquest és el gran drama dels qui van anar a parar a les oficines d'ocupació durant els últims deu anys. Molts d'ells són considerats simplement com a *peons*, tenen una formació professional fluixa, perquè són el producte d'una època que reservava per a la construcció els salaris més baixos de tota la indústria. Ara que hi haurà feina es trobaran que els empresaris s'estimen més contractar estudiants de capatàs en pràctiques, aprenents i joves dels que busquen la primera feina.

qualificada, ni estaran exposats a riscos importants, ni tindran gaires accidents, cobraran més i n'hi haurà pocs d'aturats. Un panorama que sembla més un desig que una realitat, però que es basa en raons de pes, com ara el *pas-tís olímpic* dels 320.000 milions de pessetes.

Les obres previstes per als pròxims cinc anys a Catalunya són, quasi totes, obres d'infraestructura (carreteres, equipaments públics de tota mena, el metro de Barcelona...), en què la mà d'obra haurà d'utilitzar maquinària moderna. Un altre aspecte serà la rehabilitació d'edificis, sobretot d'habitatges, feina que exigeix tenir *manetes* perquè la perfecció dels acabats és fonamental. Per tot això els constructors consideren que «no és previsible un

Bé que espectaculars, les xifres de treballadors ocupats en el sector de la construcció el 1992 seran les mateixes que el 1981.

«Mamà: Jo vull ser paleta»

Les principals empreses constructores espanyoles, agrupades en la Cambra Oficial de Contractistes d'Obres Públiques de Catalunya, consideren que els 75.000 nous paletes que fan falta han de ser *joves*. Un informe sobre les perspectives del negoci de la construcció a Catalunya que acaba de fer públic la Cambra afirma que «s'ha d'aconseguir que els joves vulguin integrar-se en el sector de la construcció a l'hora de començar la seva vida laboral».

«Per això —continua l'informe— cal aconseguir canviar la mala imatge del sector». Els constructors diuen que aquesta mala imatge s'hauria de considerar cosa del passat, perquè a partir d'ara els paletes no seran gent poc

augment del personal sense qualificació», i que ara cal pensar en la formació de nous especialistes i en un nivell de salaris que es correspongui amb aquesta qualificació.

Els projectes olímpics

¿I tot això, a causa dels Jocs? Sí i no. La represa de l'activitat econòmica ha estat general, tant a les rodalies de Barcelona com a la resta del continent, a causa de factors diversos. Però a Catalunya totes les institucions i els sectors implicats posen en el mateix sac (el dels Jocs Olímpics) tots els grans projectes que tenen en cartera.

Els 320.000 milions de pessetes que els empresaris de la construcció es disputen corresponen més o menys la meitat a inversions públiques, i l'altra meitat a inversions privades. De les pú-

bliques, n'hi ha de directament vinculades a la cita olímpica (estadi olímpic, palau d'esports...), però moltes altres són induïdes, segons el vocabulari utilitzat per la Cambra de Contractistes.

Així, per exemple, el cinturó litoral i el segon cinturó de Barcelona, la remodelació de l'aeroport del Prat de Llobregat, els túnels del Tibidabo, el condicionament del port de Barcelona... tots aquests són projectes —alguns ja en fase d'execució— que els poders fàctics i el polític posen al sac dels Jocs Olímpics, un mètode que s'ha revelat infal·lible i que permet estalviar el debat social sobre quin model de país quedarà configurat.

Encara que això ja es veia a venir. Tot un reguitzell de projectes que havien estat polèmics (autopista del Garraf, transvasament de l'Ebre, eix transversal...) es miraran de portar a terme d'aquí al 1992, impulsats des de l'administració i finançats per la inversió privada. Però això és només el començament. Després del 1992 la dimensió del sector de la construcció i la voracitat de la inversió privada demanarà més projectes que, ben mirat, serviran de passada perquè els 200.000 obrers de la construcció que hi haurà aleshores a Catalunya puguin continuar treballant.

La privatització de les obres públiques

Els constructors estan esperançats amb aquest panorama, que farà oblidar els més de deu anys de crisi que han tingut. Qui els fa més por és la lentitud de l'administració i la reduïda capacitat de finançament públic, que po-

L'evolució de les tècniques constructores: una trava per als no especialistes.

sen en perill alguns dels projectes inclosos en el paquet dels Jocs Olímpics. L'altre dia, el president de la Cambra de Contractistes, Josep Maria Grau —director general d'Hispania, una constructora filial de Catalana de Gas i d'Hidroila—, va explicar a Barcelona que la inversió pública prevista per aquest any és *insuficient* perquè tot el que s'ha de fer d'aquí al 1992 estigui llest a temps.

Per evitar els retards i els fracassos, els empresaris de la construcció demanen, en primer lloc, que tant la Generalitat de Catalunya com l'administració central i els ajuntaments incrementin els pressupostos dedicats a obres públiques, abans que sigui massa tard. I que paguin els encàrrecs a temps. A l'Estat espanyol el sector públic es concedeix un termini de tres me-

ses per pagar les obres que encarrega, mentre que a França, per exemple, aquest termini és de 45 dies. No és estrany que el costum de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat —que paga al cap de 60 dies— sigui considerat pels constructors un èxit d'imitació.

Però les constructores saben bé que d'on no n'hi ha no en raja i que l'administració no podrà arribar gaire més lluny que ara amb els seus pressupostos. Per això, Josep Maria Grau va llançar una altra proposta: que els projectes es financin via mercat de capitals (és a dir, venent títols de participació a la borsa) o que les institucions financeres privades (bancs, caixes...) participin directament en els projectes que l'estat no pugui assumir.

Aquesta via, encetada ja a França i a Gran Bretanya en projectes com l'Eurotunnel o el TGV, és la mateixa que a Catalunya s'aplica a l'autopista Terrassa-Manresa i que s'aplicarà als grans projectes que les arques públiques no puguin pagar. «Si no ens en sortim —diu Josep Maria Grau—, serà renunciar al paper que Catalunya hauria de tenir a Europa el 1992».

Grans projectes, grans frases i mètodes innovadors de finançament, però poc debat social. Com en la mateixa qüestió de si els 320.000 milions aniran a parar equitativament a les diferents empreses constructores que fan cua per obtenir els contractes olímpics. En tot cas, de les vint principals constructores espanyoles, només dues o tres tenen la seu social als Països Catalans, a Barcelona. I podran sorgir 75.000 nous especialistes del ram de la construcció que, en lloc d'una Derbi, potser es compraran una Honda. □

CRÒNICA D'ENSENYAMENT

Revista mensual d'informació, opinió i debat.

Eina d'intercanvi, divulgació i reflexió sobre els temes d'actualitat de l'ensenyament.

Adreçada a professionals i persones interessades en el fet educatiu.

De venda a les llibreries catalanes, a partir del mes de febrer.

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament